

Posudek bakalářské práce
JANY HEDRYCHOVÉ
„FIABE TEATRALI“ CARLA GOZZIHO,
Ústav románských studií FFUK

Jana Hendrychová si zvolila za téma své bakalářské práce pohádkové hry Carla Gozziho. Už z rozvrhu práce vyplývá, že měla dobrou vůli zpracovat toto téma co nejseriozněji a nic si neulehčit. Vlastním analýzám předchází dvě dvojdielné kapitoly, přičemž v první je popsána kulturně historická situace Benátek v 18. století a život Carla Gozziho a v druhé je podán přehled Gozziho dramatické tvorby a zrekapitulována historie polemiky, již Gozzi sváděl s Carlem Goldonim a Pietrem Chiarim.

Rozhodně oceňuji, že autorka v těchto textech osvědčuje dobrou znalost textů, jak primárních, tak sekundárních. Pročetla si Gozziho Memorie inutili a opatřila si i nesnadno dostupné texty, v nichž Gozzi napadá Goldoniho a Chiariho. Materiálově je tak práce velmi dobře založená a informace, jež zpracovává, jsou skutečně solidní. V tomto ohledu autorka nesporně překročila běžný standard bakalářských prací a zároveň podala důkaz, že dovedla studijního pobytu v Itálii účelně využít.

To, co poněkud komplikuje hodnocení, je ovšem fakt, že ne vždy je tato bohatá faktografie vyhodnocena přesně, a že tu dost často narážíme na neobratné formulace či vůbec formulační chyby. Tak například: na s. 11 se konstatuje, že už raná Accademia gozziana si kladla za cíl „obnovovat klasickou literární tradici“ a že se vyznačovala „velkou vášní pro poezii Franceska Berniho“. To je pravda, ale bylo by třeba už na tomto místě dodat, že to nejsou stejnosměrné tendence a že tu jde na jedné straně o věrnost klasicistickým normám (literárním i jazykovým), ale na druhé straně o fascinaci komickou poezií, která byla často s klasicistickými normami v rozporu. Gozzi dokázal – jak ostatně sama autorka v analýzách jeho textů doloží – amalgamovat právě tyto dvě, v jádru rozporné inspirace, a právě v tom je také největší díl jeho originality.

Některé formulace jsou matoucí: když se dočítáme, že Gozzi našel po návratu z Dalmácie rodinný dům „zpuštěný“, klademe si otázku, kdo ho zpuštěl; on ho ale našel jen zpustlý. Trochu nás překvapí, když se dočteme, že Gratarolo opustil Benátky a byl za to odsouzen k smrti; přitom je to pravda, ale znělo by lépe, kdyby autorka dodala, že tak

Gratarolo jako tajemník Senátu učinil bez svolení příslušných úřadů republiky a že byl odsouzen v nepřítomnosti. Některé vazby nejsou správně česky (15: Gozzi se celému procesu stranil, věrnost v ideály), někde nejsou adekvátní překlady (s. 22: Chiari byl abbé, a ne opat, „affettazione“ není přetvářka, ale spíše strojenost, šroubovanost, zbytečný patos). Někdy italský pramen zbytečně proniká i do autorčiných vět (s. 18: „hry postrádaly artistickou sílu“, „Gozzi vsází na teatralitu“).

Totéž lze říci o rozborech čtyř Gozziho nejúspěšnějších komedií. Byly přečteny pečlivě a autorka nás navíc informuje o historii jejich vzniku, satirických či parodických intencích, jež jsou ukryty v textu, případně o jejich následné recepci. Ale ne vždy je to přehledné a ne vždy jsou tvrzení či hodnocení řádně vyargumentována. A i zde platí, že textu by bývalo prospělo ještě jedno čtení, jež by umožnilo opravu četných překlepů a přehlédnutí (a. 29: Petrarka, s. 31: Fiabe se netěšili..., s. 32: Prokofjevovi, s. 34: Giovanbattisti Basileho; s. 42: Torqua Tassa). Jsou tu i věcné chyby: divadlo Weimar (s. 32) je divadlo ve Výmaru, Stanislavskij byl režisér, ne dramatik. Jak překládat „Analisi riflessiva“, je vskutku otázka, ale „reflexní analýza“ (s. 33) není to pravé, „lo strano apparecchio“ – v souvislosti s L'amore delle tre melarance – je spíše podivný výtvar než podivný přístroj. Pořádně se nám neřekne, že L'amore delle tre melarance máme k dispozici nikoli jako dramatický text, ale jen jako synopsi s ukázkami. Velmi překvapivý je systematicky zbreptaný titul L'augellino belvedere (nebo belveder) místo správného L'augellino belverde – a je to tím překvapivější, že této hře je věnována jedna z analýz.

Jak bylo řečeno výše, nelze neocenit materiálovou základnu, z níž tato práce vzešla. Ale její zpracování není příliš zdařilé. Práci hodnotím známkou velmi dobře.

Praha, 12. 6. 2013

doc. PhDr. Jiří Pelán, Ph.D.,
vedoucí práce